

Nr 32.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner om ändrade bestämmelser rörande beskattning av äkta makar.

(2:a avd.)

Till bevillningsutskottet ha hänvisats följande av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna I: 162 av fru *Svenson* m. fl. och II: 201 av herr *Nilson* i Spånstad, vari hemstälts, att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i skattelagarna, att den rätt, som tillkommer gift förvärvsarbete kvinna till förvärvsavdrag med hälften av inkomsten, dock högst 1 000 kronor, vid den statliga inkomstbeskattningen och med 300 kronor vid den kommunala beskattningen, utsträcker att gälla även för gift kvinna, som biträder mannen i förvärvsverksamheten, i enlighet med vad i motionerna angivits, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderliga lagtextändringar;

2) de likalydande motionerna I: 316 av herr *Andrén* m. fl. och II: 373 av herr *Hjalmarson* m. fl., vari hemstälts, att riksdagen ville för sin del besluta dels sådana ändringar av kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt, att rätten till förvärvsavdrag — där hustru biträtt mannen i dennes förvärvsverksamhet — må fr. o. m. 1951 års taxering tillkomma skattskyldig som haft inkomst av jordbruksfastighet eller av rörelse, dels sådana ändringar fr. o. m. den 1 januari 1952 av vederbörande skatteförfattningar, att äkta makar bli beskattade enligt ett av motionärerna förordat system, dels ock att vederbörande utskott ville utarbeta förslag till den författningstext, som av motionerna betingas; samt

3) motionen II: 371 av herrar *Kristensson* i Osby och *Ohlin*, vari hemstälts, »att riksdagen måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t, att 1949 års skatteutredning måtte få i uppdrag att utreda frågan om en höjning för äkta makar av det skattefria beloppet vid den årliga förmögenhetsbeskattningen».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, tillåter sig utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 162, I: 316 och II: 371.

De nu gällande bestämmelserna rörande beskattning av äkta makar ha i huvudsak följande innebörd. Jämlikt 52 § 1 mom. kommunalskattelagen

taxeras äkta makar, som under beskattningsåret levt tillsammans, envar för sin inkomst samt mannen därjämte för boets gemensamma inkomst. Ha allmänna avdrag helt eller delvis ej kunnat utnyttjas å den därtill närmast berättigade makens skattepliktiga inkomst, må bristen avräknas å den andra makens inkomst i samma kommun. Skatteplikt bedömes med hänsyn till båda makarnas sammanlagda inkomst. Ortsavdrag ävensom beskattningsbar inkomst beräknas för makarna gemensamt. Den beskattningsbara inkomsten fördelas å makarna efter förhållandet mellan deras i kommunen taxerade inkomster. Bestämmelser av i huvudsak samma innehåll gälla jämlikt 11 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt och 12 § 1 mom. förordningen om statlig förmögenhetsskatt, dock att fördelning å makarna i dessa fall icke företages av den för dem gemensamt beräknade beskattningsbara inkomsten eller den för dem gemensamt beräknade beskattningsbara förmögenheten utan i stället av den därå belöpande skatten.

På grund av stadgande i 46 § 3 mom. kommunalskattelagen får särskilt avdrag åtnjutas av gift kvinna med förvärvsarbete (det s. k. avdraget för gift kvinna). Har gift kvinna, som levt tillsammans med sin man och under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt, under året haft inkomst av rörelse eller av eget arbete, må hon, om och i den mån hennes inkomst därtill förslår, i hemortskommunen åtnjuta avdrag med 300 kronor. En bestämmelse av motsvarande innebörd finnes i 4 § 2 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, dock att avdrag enligt sistnämnda stadgande må åtnjutas med ett belopp motsvarande hälften av nämnda inkomst, dock högst med 1 000 kronor.

I ett den 2 september 1949 avgivet betänkande (SOU 1949: 47) ha *sambeskattningssakkunniga* framlagt förslag till ändrade bestämmelser rörande beskattningen av äkta makar.

De sakkunniga ha föreslagit ett bibehållande av sambeskattningen såsom princip i skattelagstiftningen såväl beträffande inkomstbeskattningen av äkta makar som i fråga om beskattningen av äkta makars förmögenhet. I fråga om metoden för sambeskattningens ordnande ha de sakkunniga föreslagit en beskattning av äkta makar efter i huvudsak samma grunder, som för närvarande gälla. Det nuvarande avdraget för gift kvinna föreslås skola omformas till ett särskilt förvärvsavdrag för gift kvinna. Avdraget har för den statliga inkomstbeskattningens vidkommande utformats efter i huvudsak samma principer som gälla för närvarande, vilket bl. a. innebär, att avdraget skall åtnjutas med hälften av inkomsten, dock med högst 1 000 kronor. Vid kommunalbeskattningen föreslås avdraget skola utgå efter enahanda principer, ehuru med ett maximibelopp av 500 kronor.

Såsom en nyhet föreslå de sakkunniga, att förvärvsavdrag skall tillämpas även vid den s. k. faktiska sambeskattningen, d. v. s. i fråga om hustrur, som biträda mannen i dennes förvärvsverksamhet. Gift man, vars hustru genom att utföra arbete i någon av förvärvskällorna jordbruk, rörelse, tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet bidragit till mannens inkomst i förvärvs-

källan, föreslås skola äga rätt åtnjuta ett avdrag av i princip samma omfattning som gäller i fråga om hustru med egen arbetsinkomst. I här avsedda fall skall enligt de sakkunnigas förslag det av hustrun utförda arbetet åsättas särskilt värde, vilket emellertid ej får överstiga en tredjedel av nettointäkten (respektive inkomsten) i förvärvskällan.

Vid betänkandet ha fogats särskilda yttranden av ledamöterna Ebon Andersson och Ingrid Gärde Widemar.

Av innehållet i *de förevarande motionerna* må här återgivas följande.

I de likalydande motionerna I: 162 och II: 201 ha motionärerna uttalat, att de utan att närmare taga ställning till sambeskattningssakkunnigas förslag i dess helhet ville föreslå, att riksdagen redan i år beslutade förverkliga de sakkunnigas förslag om att rätten till förvärvsavdrag skulle tillkomma även gifta kvinnor, som biträdde mannen i förvärvsverksamheten. Det kunde enligt motionärernas mening inte vara försvarligt att längre uppskjuta denna reform av skattelagstiftningen, alldeles oavsett vilken ställning riksdagen komme att slutligt ta till frågan om sambeskattningen. Det förvärvsavdrag, som provisoriskt utgått sedan 1948, borde gälla även för inkomsten av det arbete jordbrukarens och rörelseidkarens hustru lade ned i verksamheten. Om gift man haft inkomst av jordbruksfastighet, rörelse, tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet och någon del av inkomsten härrörde från hustruns arbete, borde mannen få avdrag med hälften av värdet av hustruns arbete, dock högst 1 000 kronor. Därvid finge värdet av hustruns arbete, efter beskattningsnämnds prövning, anses motsvara högst en tredjedel av inkomsten från verksamheten i fråga i överensstämmelse med sambeskattningssakkunnigas förslag.

I de likalydande motionerna I: 316 och II: 373 har erinrats om sakkunnig-ledamoten Ebon Anderssons särskilda yttrande, vilket fogats till sambeskattningssakkunnigas betänkande. I detta yttrande förordades ett system för äkta makars beskattning av följande innehåll. Äkta makars taxerade inkomster skulle sammanläggas. Den sammanlagda inkomsten skulle därefter delas i två lika delar, å vilka skatt uträknades enligt de grunder som gällde för icke gift person. Summan av de sålunda för varje hälft beräknade skatterna skulle utgöra makarnas gemensamma skatt, vilken fördelades å makarna i förhållande till deras taxerade inkomster. Förmögenhets-skatt för äkta makar skulle beräknas efter samma princip. Detta nya system för beskattning av äkta makar syntes motionärerna leda till en rättvisare fördelning av skatterna mellan gifta och ogifta än det nuvarande systemet.

Såsom även framhållits av Ebon Andersson i hennes särskilda yttrande kunde ett s. k. förvärvsavdrag kombineras med det av henne förordade lika väl som med det nuvarande systemet. Enligt motionärernas mening borde detta ske. Motionärerna ansåge emellertid, att förvärvsavdrag endast borde utgå till sådana förvärvsarbetande gifta kvinnor, som hade minderåriga barn. Vad avdragets storlek beträffade, ansåge motionärerna sig för närva-

rande icke kunna föreslå högre belopp än som nu utginge. Avdrag för gift kvinna utginge enligt gällande ordning endast då hustrun åtnjöte egen inkomst av arbete eller av rörelse. Avdragsrätten syntes motionärerna böra utsträckas att omfatta även det fall att inkomsten härrörde av jordbruksfastighet. Ur rättvisesynpunkt borde detta avdrag vidare tillkomma sådana familjer, där hustrun biträdde mannen i dennes förvärvsverksamhet. För att taxeringsnämnderna skulle gå i land med uppgiften att verkställa den för sådant fall nödvändiga värderingen av hustruns arbete, syntes rätten till avdrag emellertid böra inskränkas till förvärvskällorna jordbruksfastighet och rörelse.

Motionärerna toge för givet att den skattelättnad, som från 1949 års skatteutrednings sida kunde ifrågakomma, till sitt totalbelopp komme att åtminstone vara av den storlek att den motsvarade en sänkning av uttagningsprocenten med 10 enheter. Skulle någon lättnad därutöver tills vidare icke kunna genomföras, borde enligt motionärernas mening hela lättnaden komma familjerna till godo på så sätt att det ovan skisserade systemet för beskattning av äkta makar genomfördes.

Motionärerna hade ansett sig böra föreslå, att det förordade systemet skulle träda i kraft först den 1 januari 1952. Det vore emellertid angeläget att riksdagen redan innevarande år fattade beslut om systemets genomförande. Frågan om avvägningen mellan gifta och ogifta borde nämligen vara avgjord, innan man toge ställning till skatteskalornas utformning. Kravet på jämlikhet mellan olika grupper yrkesarbetande gifta kvinnor framstode emellertid för motionärerna med sådan styrka, att motionärerna ansåge en ändring i förevarande avseende vara påkallad med det allra snaraste. Motionärerna föresloge därför, att det för ifrågavarande jordbrukare och rörelseidkare infördes en sådan avdragsrätt redan fr. o. m. nästa års taxering.

I motionen II: 371 har framhållits att, om två ensamstående med förmögenhet något understigande 30 000 kronor inginge äktenskap med varandra, årlig förmögenhetsskatt komme i och med äktenskapets ingående att utgå, trots att de tidigare varit fria från denna skatt. För att skapa trygghet åt familjer föreläge, särskilt om barn funnes, ett behov av större kapitaltillgångar än för ensamstående. Utifrån denna utgångspunkt syntes det befogat, att reglerna om förmögenhetsbeskattningen för äkta makar utformades så, att gränsen för den beskattningsfria förmögenheten höjdes. Synpunkter kunde med hänvisning till den genom äktenskapet erhållna större skattekraften anföras mot att gränsen höjdes till det dubbla beloppet. Med hänsyn härtill kunde det övervägas att den skattefria förmögenheten bestämdes till lämpligt belopp mellan 45 000 och 60 000 kronor. Olägenheterna med nuvarande ordning torde berättiga, att frågan upptogs till utredning lämpligtvis genom 1949 års skatteutredning.

Utskottet. Med samtliga de förevarande motionerna åsyftas ändrade bestämmelser angående beskattning av äkta makar. I de likalydande motio-

nerna I: 162 och II: 201 har hemställts, att den rätt till avdrag som nu tillkommer gift förvärvsarbetande kvinna, måtte utsträckas att gälla även för gift kvinna, som biträder mannen i dennes förvärvsverksamhet. Ett yrkande av i huvudsak samma innebörd har framförts i de likalydande motionerna I: 316 och II: 373. Därjämte har i sistnämnda motioner yrkats, att riksdagen för sin del måtte besluta införande från och med den 1 januari 1952 av det system för beskattning av äkta makar, som förordats av fröken Ebon Andersson i hennes vid sambeskattnings-sakkunnigas betänkande fogade särskilda yttrande. I motionen II: 371 har yrkats, att riksdagen måtte hemställa hos Kungl. Maj:t att 1949 års skatteutredning måtte få i uppdrag att utreda frågan om en höjning av det skattefria beloppet för äkta makar vid den årliga förmögenhetsbeskattningen.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen ha sambeskattnings-sakkunniga den 2 september 1949 avgivit betänkande med förslag till ändrade bestämmelser rörande beskattningen av äkta makar. Sedan efter remiss yttranden över betänkandet avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar, har frågan hänskjutits till förnyad utredning. Genom beslut den 17 mars 1950 har nämligen Kungl. Maj:t förordnat, att det åt 1949 års skatteutredning lämnade uppdraget att verkställa en översyn av skatterna till staten och deras verkningar skall utvidgas till att avse jämväl frågan om principerna för beskattning av äkta makar. Vid föredragning av ärendet inför Kungl. Maj:t har chefen för finansdepartementet anfört bl. a., att vid den förnyade utredningen i ämnet borde med utgångspunkt från den samlade skattesumma, som funnes böra uttagas av de skattskyldiga, prövas olika möjligheter att lösa frågan om äkta makars beskattning. Sålunda borde en närmare undersökning komma till stånd bl. a. angående möjligheterna att lösa frågan enligt särbeskattningslinjen. Man syntes därvid böra utgå från att samtliga skattskyldiga skulle tillerkännas ett lika stort ortsavdrag och att make skulle äga rätt att utnyttja avdrag, som andre maken på grund av bristande inkomst icke kunde utnyttja. Den skärpta beskattning av ensamstående, vilken följde av att ortsavdraget för dessa skattskyldiga minskade allt eftersom inkomsten ökade, kunde vid ett så anordnat särbeskattnings-system icke bibehållas. Vid utredningen borde vidare prövas en modifierad sambeskattningslinje, innebärande att makarnas sammanlagda inkomst vid skattläggningen i lämplig proportion uppdelades mellan makarna och skatt beräknades särskilt å vardera delen av inkomsten. Emellertid syntes en dylik överflyttning av inkomst från den ena maken till den andre icke böra tillåtas i obegränsad omfattning utan allenast intill visst angivet belopp. Skatteutredningen borde givetvis vara oförhindrad att söka en lösning av sambeskattningsproblemet även efter andra linjer än de här angivna. Vilket system som än förordades måste beaktas angelägenheten av att systemet låte sig väl förena med källskattens avdragsregler.

I likhet med chefen för finansdepartementet anser utskottet, att spørgmålet om äkta makars beskattning icke bör behandlas isolerat från frågan om skattefördelningen mellan olika inkomstgrupper. Det må i detta sam-

manhang nämnas, att det övervägande flertalet av de över sambeskattningssakkunnigas betänkande hörda myndigheterna och sammanslutningarna uttalat sig för en förnyad utredning av frågan om äkta makars beskattning. Att såsom i de likalydande motionerna I: 316 och II: 373 hemställts nu taga ställning till problemet om äkta makars beskattning bör därför enligt utskottets mening icke ifrågakomma. Med hänsyn härtill och då 1949 års skatteutredning erhållit i uppdrag att ytterligare utreda frågan om principerna för beskattningen av äkta makar avstyrker utskottet dessa motioner i nu berörda del.

Vidkommande härefter de framförda yrkandena om sådana ändringar av kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt, att gift man, vars hustru biträder honom i hans förvärvsverksamhet, skall erhålla rätt till s. k. förvärvsavdrag, får utskottet erinra om att dessa yrkanden — såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen — i huvudsak överensstämma med sambeskattningssakkunnigas förslag till förvärvsavdrag vid den s. k. faktiska sambeskattningen. Flertalet myndigheter och sammanslutningar, som efter remiss yttrat sig över de sakkunnigas förslag i denna del, ha avstyrkt detsamma eller framfört erinringar emot förslagens utformning. Därvid har framhållits, att en rättvis och likformig tillämpning av de föreslagna bestämmelserna om förvärvsavdrag icke vore möjlig att åstadkomma. Sålunda har uttalats bl. a., att taxeringsnämnderna i allmänhet och särskilt i städerna saknade den personkänedom, som vore erforderlig för bedömning av i självdeklaration lämnade uppgifter angående omfattningen och värdet av hustruns arbetsinsats i mannens förvärvsverksamhet. Sagda förhållande kunde förväntas medföra en schablonmässig tillämpning, och det vore vidare på grund av avdragets svarbedömliga karaktär icke osannolikt, att avdraget skulle komma att i allmänhet beviljas med maximalt belopp. Slutligen ha farhågor uttalats för att förvärvsavdragets utvidgning skulle öppna möjligheter till skatteflykt.

I betraktande av de mycket allvarliga invändningar, som sålunda framförts emot sambeskattningssakkunnigas förslag till utsträckning av förvärvsavdraget att gälla jämväl vid den faktiska sambeskattningen, kan utskottet i sakens nuvarande läge icke förorda författningsändringar av sådan innebörd. En omprövning av denna fråga finner utskottet därför nödvändig, och utskottet förutsätter, att en sådan kommer att företagas vid den fortsatta utredningen. Utskottet utgår därvid ifrån att vid utredningen skall eftersträvas att nå likställighet mellan olika kategorier förvärvsarbetande gifta kvinnor. På grund härav avstyrker utskottet de likalydande motionerna I: 162 och II: 201 ävensom de likalydande motionerna I: 316 och II: 373 i sistnämnda del.

Vad slutligen angår den i motionen II: 371 berörda frågan förutsätter utskottet, att densamma toges under omprövning vid den av Kungl. Maj:t beslutade fortsatta utredningen. Syftet med motionen torde fördens skull få anses tillgodosett.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

1) att de likalydande motionerna I: 162 av fru Svenson m. fl. och II: 201 av herr Nilson i Spånstad om rätt för gift kvinna, som biträder mannen i förvärvsverksamhet, att vid taxering åtnjuta s. k. förvärvsavdrag, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

2) att de likalydande motionerna I: 316 av herr Andrén m. fl. och II: 373 av herr Hjalmarson m. fl. om ändrade bestämmelser rörande beskattningen av äkta makar icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; samt

3) att motionen II: 371 av herrar Kristensson i Osby och Ohlin angående utredning om höjning för äkta makar av det skattefria beloppet vid den årliga förmögenhetsbeskattningen måtte anses besvarad genom vad utskottet ovan anförts.

Stockholm den 27 april 1950.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Wahlmark, Sjödahl, Gustaf Elofsson, Velander, Heuman, Niklasson, Falk och Rosander; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Björklund, Kristensson i Osby, Nilsson i Kristinehamn, Persson i Svensköpp, Sjölin, Ohlsson i Kastlösa, Vigelsbo, Bladh och Nilsson i Svalöv.

Reservationer

1) av herrar *Gustaf Elofsson, Velander, Niklasson, Kristensson* i Osby, *Persson* i Svensköpp, *Sjölin, Vigelsbo* och *Nilsson* i Svalöv, vilka beträffande det s. k. förvärvsavdraget för hustru, som medverkar i mannens förvärvsverksamhet, ansett, att utskottet bort uttala, att ifrågavarande spørsmål är av sådan betydelse att nu gällande provisoriska bestämmelser på ifrågavarande område borde kompletteras i huvudsak på det sätt sambeskattnings-sakkunniga föreslagit utan avvaktan av den ytterligare utredning av frågan om äkta makars beskattning, som kommer att äga rum, samt att utskottet i enlighet härmed bort hemställa,

att riksdagen måtte, i anslutning till de likalydande motionerna I: 162 av fru Svenson m. fl. och II: 201 av herr Nilson i Spånstad m. fl. samt de likalydande motionerna I: 316 av herr Andrén m. fl. och II: 373 av herr Hjalmarson m. fl., antaga följande

1) Förslag

till

lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, *dels* att 46 § 3 mom. samt punkt 2 av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att till 46 § samma lag skall fogas ett nytt moment, betecknat 4 mom., av den lydelse nedan angives, *dels* ock att till anvisningarna till 46 § skall fogas en ny anvisningspunkt, betecknad punkt 4, av den lydelse nedan angives.

46 §.

3 mom. Har gift kvinna, som levt tillsammans med sin man och under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt, under året haft inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse eller av eget arbete, må hon, om och i den mån sådan hennes inkomst därtill förslår, i hemortskommunen åtnjuta avdrag med 300 kronor.

4 mom. Har gift man, som levt tillsammans med sin hustru och under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt, under beskattningsåret haft inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse eller av eget arbete och finnes sådan inkomst till någon del härröra av arbete, som i förvärvskällan utförts av den skattskyldiges hustru, må mannen i hemortskommunen åtnjuta avdrag med ett belopp, motsvarande hälften av värdet av hustruns arbete. Nämda värde må, efter beskattningsnämnds beprövande, anses motsvara, i fråga om jordbruksfastighet och rörelse högst en tredjedel av nettointäkten och i fråga om arbete högst en tredjedel av inkomsten. I förvärvskällorna jordbruksfastighet och rörelse må avdrag, som här sagts, åtnjutas allenast i den mån inkomsten i förvärvskällan därtill förslår.

Avdrag enligt detta mom. må ensamt eller tillsammans med avdrag enligt 3 mom. icke överstiga 300 kronor.

¹ Senaste lydelse av 46 § 3 mom., se 1947:575 och av punkt 2 av anvisningarna till 20 §, se 1945:897.

Anvisningar

till 20 §.

2. Från föreskriften om att skattskyldig ej må avdraga värdet av arbete, som i hans förvärvsverksamhet utförts av andra maken, föreligger, såsom framgår av 46 § 4 mom., i vissa fall undantag i fråga om arbete, som utförts av gift kvinna.

Hemmavarande barn — — — enligt 51 §.

Frågan om — — — (se 65 §).

till 46 §.

4. Vid bedömandet av värdet av hustruns arbetsinsats i mannens förvärvsverksamhet bör hänsyn tagas till huruvida hustrun ersätter lejd arbetskraft, för vilken mannen ägt åtnjuta avdrag. Inom förvärvskällorna tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet kunna omständigheterna endast mera sällan vara sådana, att avdrag jämlikt 4 mom. skall medgivnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1951; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om eftertaxering för år 1950 och tidigare år.

2) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 4 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Härigenom förordnas, dels att 4 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att till samma paragraf skall fogas ett nytt moment, betecknat 3 mom., av den lydelse nedan angives.

4 §.

2 mom. Gift kvinna, som levtt tillsammans med sin man och som under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt, äger därutöver, om hon under året haft inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse eller av eget arbete, åtnjuta avdrag med ett belopp motsvarande hälften av nämnda inkomst, dock högst med 1 000 kronor.

3 mom. Har gift man, som levtt tillsammans med sin hustru och under större delen av beskattningsåret varit här i riket bosatt, under beskattningsåret haft inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse eller av eget arbete och finnes sådan inkomst till någon del härröra av arbete, som i förvärvskällan utförts av den skattskyldiges hustru, må mannen åtnjuta avdrag med belopp, motsvarande hälften av värdet av hustruns arbete. Nämnda värde må,

efter beskattningsnämnds beprövande, anses motsvara högst en tredjedel av inkomsten i förvärvskällan.

Avdrag enligt detta mom. må ensamt eller tillsammans med avdrag enligt 2 mom. icke överstiga 1 000 kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1951; dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om eftertaxering för år 1950 och tidigare år.

II) av herrar *Vetander* och *Nilsson* i Svalöv, vilka under hänvisning till innehållet av de likalydande motionerna I: 316 av herr *Andrén* m. fl. och II: 373 av herr *Hjalmarson* m. fl. ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen måtte *dels* i princip besluta, att beskattningen av äkta makar skall, med giltighet från och med den 1 januari 1952, anordnas enligt det system, som förordats av sakkunnigledamoten *Ebon Andersson* enligt det av henne till sambeskattningsakkunnigas år 1949 avgivna betänkande — SOU 1949: 47 — fogade särskilda yttrandet, *dels ock* i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville utarbета samt för 1951 års riksdag framlägga förslag till de bestämmelser i författningsväg, som föranledas av det sålunda avsedda principiella ställningstagandet.

Bilaga.

Kortfattad redogörelse för innehållet i remissyttrandena över sambeskattnings-sakkunnigas förslag till förvärvsavdrag.

De sakkunnigas förslag i avseende å förvärvsavdraget sammanfattas här i två huvudpunkter, under vilka även redovisas remissinstansernas yttranden.

1. Avdraget för gift kvinna föreslås skola tillkomma gift kvinna, som haft inkomst av jordbruksfastighet, rörelse, tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet. Inkomsten skall ha härrört från hennes arbete i förvärvskällan. Om inkomsten allenast till viss del härrör av hennes arbete, skall alltså värdet av arbetet uppskattas.

Vid taxeringen till kommunal inkomstskatt ändras det nu till 300 kronor maximerade avdraget, som upp till detta maximum avser hela inkomsten, sålunda:

a) beträffande jordbruksfastighet och rörelse hälften av nettointäkten, dock högst den till kommunal inkomstskatt skattepliktiga inkomsten,

b) beträffande tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet hälften av inkomsten,

c) i varje fall högst 500 kronor.

Vid taxering till statlig inkomstskatt föreslås en motsvarande bestämmelse. Avdraget må vid denna taxering ej överstiga 1 000 kronor.

Förslaget i dessa delar har lämnats utan erinran av *länsstyrelserna i Jönköpings, Kristianstads, Hallands och Västmanlands län samt Svenska arbetsgivareföreningen, Svenska landsbygdens kvinnoförbund och Svenska kommunistiska partiet.*

Socialstyrelsen, till vars yttrande tre av de i ärendets handläggning deltagande fogat ett särskilt yttrande, vari de sakkunnigas förslag i sin helhet avstyrkts, samt *länsstyrelserna i Skaraborgs och Norrbottens län* ha med vissa förbehåll lämnat förslaget i denna del utan erinran.

*Taxeringsnämndsordföranden*as riksförbund har tillstyrkt förslaget allenast i fråga om inskränkningen av avdraget för gift kvinna till inkomst av utfört arbete.

Kammarrätten, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Uppsala, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Örebro län samt Svenska stadsförbundets styrelse avstyrka förslaget under denna punkt.

Av de remissinstanser, som lämnat sambeskattnings-sakkunnigas förslag i här berörda del utan erinran, har *länsstyrelsen i Jönköpings län* anfört:

I fråga om gift kvinna, som haft inkomst av egen rörelse eller av eget arbete, innebär det föreliggande förslaget icke annat avsteg från gällande bestämmelser än att vid taxeringen enligt kommunalskattelagen det nuvarande fasta avdraget upp till 300 kronor föreslås utbytt mot ett avdrag, konstruerat på samma sätt som avdraget vid taxeringen enligt förordningen om statlig inkomstskatt men maximerat till 500 kronor. Däremot har i förslaget avdragsrätten för gift kvinna utsträckts att gälla jämväl inkomst av jordbruksfastighet. I dessa delar synes intet vara att erinra mot förslaget.

Svenska arbetsgivareföreningen har framhållit, att den av de sakkunnigas majoritet förordade utvidgningen och höjningen av förvärvsavdraget borde

genomföras i avvaktan på en definitiv lösning av problemet om äkta makars beskattning.

Socialstyrelsens majoritet har ansett sig böra biträda de sakkunnigas förslag i denna del även om vissa principiella invändningar kunde riktas mot att förvärvsavdraget utformades som ett omkostnadsavdrag. Med hänsyn till att det vore så många olika faktorer, som verkade återhållande på de gifta kvinnornas önskan att skaffa sig förvärvsarbete ansåge styrelsen att den genom sambeskattningen stegrade effekten av progressionen borde mildras genom en ytterligare höjning av gift kvinnas förvärvsavdrag. Gift kvinna borde medgivas lika stort förvärvsavdrag inom kommunalbeskattningen som när det gällde statsskatten. En viss höjning utöver vad de sakkunniga föreslagit torde i varje fall icke kunna ha någon mera djupgående inverkan på kommunernas ekonomi.

Av de remissyttranden, vari de sakkunnigas förslag i denna del avstyrkts, må här återgivas följande.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har framhållit, att de sakkunnigas principiella motivering för avdraget vore att familjen genom den gifta kvinnans deltagande i förvärvsarbete åsamkades vissa kostnader, för vilka compensation borde lämnas. Avdraget vore sålunda till sin karaktär ett omkostnadsavdrag. Då omkostnaderna på grund av praktiska svårigheter icke kunde till sitt belopp närmare preciseras skulle avdraget medgivas enligt schablonmässiga grunder. De angivna förutsättningarna borde enligt länsstyrelsens uppfattning leda till den slutsatsen att avdraget endast borde medgivas då dylika omkostnader kunde presumeras vara för handen. Med hänsyn till schablonkonstruktionen av avdraget borde dessutom sannolikheten för förekomsten av omkostnader bedömas restriktivt. Presumtionen för dylika omkostnader syntes emellertid länsstyrelsen i allmänhet vara obefintlig eller i varje fall synnerligen svag såvitt gällde såväl gift kvinnas inkomst av jordbruksfastighet som de fall då gift kvinna biträdde mannen i dennes förvärvsverksamhet. Redan av nu anförda principiella skäl funne länsstyrelsen den föreslagna utvidgningen av avdragets användning synnerligen betänklig. Härtill komme emellertid andra skäl, som styrkte denna uppfattning. De praktiska svårigheterna vid en tillämpning av de föreslagna avdragen vore enligt länsstyrelsens bedömning av den art, att de icke skulle kunna bemästras.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har icke ansett sig kunna förorda en lagstiftning, som gäve beskattningsnämnd rätt att bevilja avdrag vid taxeringen på grundval av en av nämnden gjord uppskattning av värdet av hustrus arbetsinsats, vilket enligt förslaget skulle ske då hon haft inkomst av jordbruksfastighet, rörelse, tjänst och tillfällig förvärvsverksamhet och inkomsten allenast till viss del härrört av hennes arbete. Då genom de föreslagna föreskrifterna förutsättningar icke kunde anses hava skapats för att taxeringen bleve rättvis och likformig, vilken princip dock borde vara den grundläggande vid all taxering, avstyrkte länsstyrelsen förslaget i nu berörda delar.

Svenska stadsförbundets styrelse har funnit det beklagligt, att de sakkunniga icke kunnat närmare motivera, varför just denna höjning av avdraget från 300 kronor till 500 kronor ansetts påkallad och framförallt att man icke gjort annat än rena överslagsberäkningar grundade på ett mycket begränsat material rörande höjningens väntade effekt på det kommunala skatteunderlaget. Trots att det vore möjligt, att den föreslagna höjningen endast finge begränsad inverkan på kommunernas skatteunderlag ansåge sig förbundet på grund av ekonomiska skäl icke för närvarande kunna tillstyrka de sakkunnigas förslag i denna del.

Ett flertal kvinnoorganisationer ha uttalat sig för en ytterligare höjning av avdraget.

II. Förvärvsavdraget för gift kvinna föreslås skola tillkomma även gift man, vars inkomst av jordbruksfastighet, rörelse, tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet till någon del härrör av hustruns arbete.

Värdet av hustruns arbete skall alltså uppskattas av beskattningsnämnderna med ledning av uppgifter i avgiven självdeklaration. Värdet må upptagas till högst en tredjedel av nettointäkten av förvärvskällan. Avdraget skall utgöra hälften av värdet av hustruns arbete.

Avdraget må, ensamt eller tillsammans med avdrag enligt I, icke överstiga vid taxering till kommunal inkomstskatt 500 kronor och vid taxering till statlig inkomstskatt 1 000 kronor.

Svenska arbetsgivareföreningen, Sveriges lantbruksförbund, Riksförbundet Landsbygdens folk och Svenska landsbygdens kvinnoförbund ha förordat förslaget i denna del. *Socialstyrelsens majoritet, lantbruksstyrelsen, länsstyrelserna i Jönköpings, Skaraborgs och Gävleborgs län* ha förklarat sig icke vilja motsätta sig ett genomförande av denna utsträckning av förvärvsavdraget. Flertalet av de nu nämnda remissinstanserna ha förutsatt, att en lagstiftning i den av de sakkuniga på denna punkt föreslagna riktningen allenast skulle innebära ett provisorium i avvaktan på en definitiv lösning av hela problemkomplexet.

Länsstyrelserna i Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Hallands, Värmlands, Örebro, Jämtlands och Västerbottens län ha framfört erinringar i olika hänseenden mot förslaget utan att uttryckligen avstyrka detsamma i nu förevarande del.

Statskontoret, kammarrätten, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Västmanlands, Kopparbergs, Västernorrlands och Norrbottens län samt Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund ha avstyrkt förslaget i denna del.

Av de remissyttranden, vari vederbörande instans förordat eller förklarat sig icke vilja motsätta sig ett genomförande av detta förslag, må här återgivas följande.

Socialstyrelsens majoritet har i anslutning till förslaget att förvärvsavdrag även skulle åtnjutas av familjer, där hustrun biträde mannen i dennes förvärvsverksamhet, velat erinra om att denna skatteförmån förutsatte, att taxeringarna för de självständiga företagarna bragtes i överensstämmelse med de faktiska förhållandena. Även om dessa personers inkomst numera upptoges till högre belopp än tidigare, vore styrelsen icke övertygad om att inkomsterna uppskattades till sitt verkliga värde.

Lantbruksstyrelsen har uttalat rörande denna fråga:

De förslag, som utredningen framlagt, innebära enligt styrelsens uppfattning ingen tillfredsställande lösning av de problem, som sammanhånga med beskattningen av äkta makar. Såsom ett provisorium i avvaktan på resultatet av den önskade utredningen torde de emellertid kunna godtagas. Särskilt vill styrelsen härvid uttala sin tillfredsställelse med förslaget, att skattelättnad skulle kunna beredas även beträffande hustru, som biträder sin make vid skötseln av jordbruksfastighet och på detta sätt ökar makarnas inkomst med uppoffrande av tid och kraft, som hon eljest skulle ha kunnat ägna åt hemmet. Härigenom skulle en förmån kunna beredas en hårt betungad och i fråga om sociala åtgärder i viss mån vanlottad befolkningsgrupp. Mot förslagets utformning i denna del har styrelsen ingen annan erinran att göra än att beskattningsnämnds prövning av värdet av dylikt ar-

bete synes kunna göras mindre omfattande än vad utredningen tänkt sig. Särskilt i fråga om mindre jordbruk torde det i stor utsträckning kunna förutsättas, att hustrurna utföra arbete till ett värde motsvarande en tredjedel av nettointäkten. Beskattningsnämnds prövning torde därför kunna begränsas till mera tveksamma fall.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län har vid sitt ställningstagande till frågan om avdrag till den i mannens förvärvskälla arbetande hustrun funnit de skäl, som anförts till stöd för avdraget, väga tyngre än de, som talade emot ett sådant. Då för denna grupp gifta kvinnor genom förvärvsarbetet kunde uppstå i stort sett samma problem som för de utom hemmet arbetande kvinnorna, torde förvärvsavdraget i princip få anses motiverat.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har anfört:

Med hänsyn till bl. a. nuvarande höga skattetryck torde en lindring i sambeskattnings verkningar få bedömas såsom angelägen vid den s. k. faktiska sambeskattningen. En tillfällig ändring i gällande bestämmelser är givetvis mindre tilltalande och kan även verka hindrande vid den slutliga lösningen av problemet. Därest det förutnämnda intresset av skattelindring anses så trängande att det icke kan uppskjutas till dess sambeskattningsfrågan definitivt regleras vill länsstyrelsen dock icke, trots angivna betänkligheter, motsätta sig att ett på de sakkunnigas betänkande grundat förslag genomföres såsom ett provisorium.

Sveriges lantbruksförbund har funnit, att de föreslagna bestämmelserna torde i det största flertalet fall för jordbrukets utövare giva en riktig och rättvis uppskattning av hustruns arbetsinsats genom att avdragen i allmänhet torde täcka de merkostnader, som vore förbundna med hustruns inkomst av eget arbete och hustruns intjänande av inkomsten, liksom också kompensera de minskade möjligheter att genom arbete i hemmet nedbringa familjens levnadskostnader.

Riksförbundet Landsbygdens folk har anfört:

Även om man genom de föreslagna bestämmelserna icke lyckats åstadkomma rättvisa, innebär det en förbättring i sådana fall, där hustrun biträder mannen i dennes förvärvsverksamhet. Framför allt torde detta komma att få betydelse för jordbruket, där kvinnorna mer än inom andra näringar gemensamt med mannen deltaga i arbetet och medverka till en högre inkomst. Nu behandlade regel synes emellertid i ett avseende icke vara tillfredsställande utformad. Enligt anvisningarna till 46 § kommunalskattelagen skall gift kvinna, som haft inkomst av tjänst, äga åtnjuta förvärvsavdrag såvida icke särskilda omständigheter till annat föranleda. Då det gäller förvärvskällan jordbruk har man emellertid föreslagit, att kvinnans förvärvsavdrag skall bli beroende av beskattningsnämndernas bedömande. Enligt RLF:s mening synes i fråga om förvärvskällan jordbruk samma presumptionsregel böra gälla som i fråga om förvärvskällan tjänst, d. v. s. jordbrukarhustrun skall äga åtnjuta förvärvsavdrag såvida icke särskilda omständigheter till annat föranleda. Det torde nämligen i praktiken bli alltför betungande för taxeringsnämnderna att verkställa prövning i varje särskilt fall. I allmänhet torde också jordbrukarhustrun ha utfört arbete i förvärvskällan i sådan utsträckning, att förvärvsavdraget bör tillämpas, även om svårigheter ofta kan föreligga att särskilt redovisa detta arbete.

Av de remissyttranden, i vilka de sakkunnigas förslag i denna del blivit föremål för erinringar eller avstyrkts, må här återgivas följande.

Kammarrätten har efter att ha uttalat principiella erinringar mot förvärvsavdragets utformning yttrat:

Även detaljerna i avdragets utformning lämna rum för erinringar. Enligt

betänkandet bör såsom förutsättning för avdraget gälla, att hustruns arbete medför särskilda kostnader eller i mera väsentlig grad inkräftar på hennes möjligheter att utföra arbete i hem och hushåll. Denna förutsättning har icke på något sätt kommit till uttryck i den föreslagna författningstexten. Dennas lydelse torde medgiva olika uppfattningar om arten och omfattningen av det arbete, som erfordras för avdrags medgivande. De föreslagna bestämmelserna kunna dock närmast antagas komma att medföra, att avdrag beviljas efter mycket schablonmässiga grunder. Den ingående prövning av avdragets befogethet och storlek, som beskattningsnämnderna förutsätts skola verkställa, torde bliva alltför betungande för att kunna tillfredsställande utföras vid sidan av övriga taxeringsgöromål. De motiverade yrkanden om avdrag, som avses skola framställas beträffande i mannens förvärvsverksamhet arbetande hustru, kunna i regel icke antagas lämna tillförlitlig och fullständig ledning vid prövningen av avdragen. Prövning med ledning enbart av yrkandena måste leda till stor ojämnhet. Personkännedom hos taxeringsledamöterna torde endast i mindre omfattning vara så ingående, att den borgar för ett riktigt utfall av prövning. Det kan sålunda mycket väl tänkas, att taxeringsnämnderna allmänt måste tillgripa schablontaxering i förevarande avseende. Det synes kammarrätten föreligga risk för att den föreslagna maximeringen av avdraget till en tredjedel av nettointäkten i realiteten kommer att betraktas såsom den norm, efter vilken avdrag bör ske, oavsett om godtagbara skäl för avdraget föreligga eller ej. Om avdrag medgivits schablonmässigt i taxeringsnämnd, torde det praktiskt taget bliva omöjligt att på senare stadier av taxeringsförfarandet annat än i enstaka fall astadkomma erfordrerlig rättelse.

Överståthållarämbetet har funnit uppenbart, att ett genomförande av de sakkunnigas förslag i denna del skulle ställa beskattningsmyndigheterna inför synnerliga svårigheter med avseende å kontrollen av de skattskyldigas uppgifter. En restriktiv tillämpning av bestämmelserna, därest en sådan över huvud taget vore möjlig att genomföra, skulle med största sannolikhet föranleda en utomordentlig ökning av antalet besvär till prövningsnämnderna, vilkas arbetsbörda redan nu nått bristningsgränsen. Mest sannolikt vore väl, att avdragsrätten i praktiken ledde till att så gott som samtliga rörelseidkare och jordbrukare komme att erhålla avdraget. Detta skulle i sin tur få till följd en betydande övervällring av skattebördan på löntagarna. Överståthållarämbetet kunde icke heller finna en på detta sätt utformad avdragsrätt i och för sig befogad.

Länsstyrelsen i Östergötlands län har anfört:

Även om det av billighetsskäl skulle kunna anses vara motiverat med ett avdrag, är det emellertid för länsstyrelsen uppenbart, att de sakkunnigas förslag icke kan leda till rättvisa i beskattningen. De sakkunniga ha tillerkänt taxeringsnämnderna på landsbygden förmågan att kunna verkställa en rättvis uppskattning i pengar räknat av hustruns arbete. För att emellertid kunna åstadkomma en sådan värdering är det nödvändigt att ha kännedom bland annat om den arbetstid, som hustrun nedlagt i förvärvskällan. Även med all uppskattning av taxeringsnämndernas goda personkännedom har länsstyrelsen den uppfattningen, att det helt enkelt är en omöjlighet för taxeringsnämnderna att hålla reda på jordbrukarhustrurnas arbetstid. En annan mycket viktig synpunkt vid bedömandet av värdet av hustruns arbete är emellertid också kvaliteten på det utförda arbetet. Man kan livligt föreställa sig de problem, taxeringsnämnderna få att diskutera, då det gäller att bedöma den olika kvaliteten i arbetskraft, som skall berättiga till större avdrag för hustrun A än för hustrun B. — — — Samma tilltro hysa icke de sakkunniga till förmågan hos taxeringsnämnderna i städer och andra tätorter,

där flertalet rörelseidkare återfinnas. I detta fall hänvisa emellertid de sakkunniga till, att det i tveksamma fall bör vara lättare för en rörelseidkare att inför taxeringsnämnden göra sannolikt, att hans hustru deltagit i arbetet. Varför det i städerna skall vara lättare att förebringa utredning, framgår dock icke av de sakkunnigas uttalande och såvitt länsstyrelsen kunnat finna, saknas det också stöd för påståendet. Emellertid blir det säkerligen till följd av taxeringsnämndernas obekantskap med de personliga förhållandena bland rörelseidkarna på det sätt, att antalet tveksamma fall blir den övervägande delen, och att i mycket stor utsträckning bevisning om hustruns arbetsinsats måste förebrias av den skattskyldige. Att erforderlig bevisning skall föreligga redan vid deklarationens avlämnande är knappast att vänta. Följden blir, att bevisning måste infordras, varigenom arbetet i taxeringsnämnderna ytterligare försvåras. Därefter uppkomma här samma svårösta problem, som ovan påvisats vara för handen hos taxeringsnämnderna på landet i fråga om värdesättningen av hustrurnas arbete. Det skulle enligt länsstyrelsens bestämda uppfattning vara en mycket olycklig lösning, om de sakkunnigas förslag i denna del skulle komma att genomföras.

Länsstyrelsen i Kristianstads län har uttalat, att det bedömande, som förutsattes skola ske, torde bliva mycket vanskligt även för taxeringsnämnderna med god lokalkännedom och att de utredningar, som bleve erforderliga för dessa avgöranden hotade att intränga på privatlivets område.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har yttrat:

Liksom vid allt skälighetsbedömande i det särskilda fallet kommer stadgandet att föranleda icke blott ökat antal taxeringstvister utan — och detta torde icke vara det minst betänkliga — taxeringsnämndernas svåra och grannliga ställning kommer även att bliva ännu mera accentuerad och de misstag och felbedömningar, som skattskyldiga vid jämförelse med andra med rätt eller orätt anse sig ha fallit offer för, komma otvivelaktigt att ogynnsamt påverka nämndernas relationer till de skattskyldiga.

Länsstyrelsen i Västerbottens län, som uttalat att enligt dess erfarenhet taxeringsnämnderna komme att genomgående bevilja avdrag med högsta möjliga belopp då en så ingående avvägning som i betänkandet förutsattes i praktiken icke komme att företagas, har funnit följande särskilda förhållanden värt att uppmärksammas:

I länet, framför allt i lappmarken, äro jordbruksenheter små. I de flesta fall hållas högst 3 å 4 kor. Som regel är mannen hänvisad till biinkomster av skogsarbete. Inkomsten av själva jordbruket är i dylika fall obetydlig, biinkomsterna täcka det huvudsakliga nettot i förvärvskällan. Förvärvsavdragets storlek kommer då att vid eljest likartade förhållanden bli olika stort, om mannens skogsarbete är körning eller huggning. Inkomsten av skogskörslor skall redovisas på jordbruksbilagen och familjens samlade inkomst redovisas som en förvärvskälla. I dylika fall kommer förvärvsavdraget för hustrun att oftast utnyttjas till fullo med hänsyn till taxeringsnämndernas väntade inställning, för vilken länsstyrelsen ovan redogjort. Om mannen däremot är huggare, skall hans inkomst av skogsarbetet redovisas som inkomst av tjänst. Inkomsten av jordbruket kommer att bli obetydlig och förvärvsavdraget kommer med de föreslagna bestämmelserna också att bli obetydligt. I dessa båda fall borde resultatet bli lika vid eljest likartade förhållanden, och enbart den omständigheten att intäkterna hänföras till olika förvärvskällor borde icke ha något inflytande på frågan om förvärvsavdraget och dess storlek. Uppenbart är att de skattskyldiga för att undgå denna påföljd komma att i ännu större utsträckning än förut deklarerat sina arbetsinkomster på jordbruksbilagan, vilket vållar taxeringsnämnderna ett särskilt besvär. Säkerligen kunna ytterligare fall förekomma, där en tillämp-

ning av den av de sambeskattnings-sakkunniga föreslagna utformningen av förvärvsavrdraget icke kommer att leda till ett godtagbart resultat.

*Taxeringsnämndsordföranden*s riksförbund har framhållit bl. a., att beskattningsnämnderna komme att ställas inför synnerligen svårbemästrade problem och att förbundet hyste allvarliga farhågor för att avdrag i alltför många fall komme att medgivas schablonmässigt med högsta tillåtna belopp så fort den ringaste tveksamhet uppstode. Skulle så ske, nåddes icke den rättvisa och jämlika beskattning, som det vore taxeringens uppgift att åstadkomma. Endast i mindre och möjligen i medelstora kommuner torde lokal- och personkänedomerna vara sådan, att taxeringsnämndernas ledamöter mera ingående kände till de skattskyldiga; och även om personkänedom förefunnes i en taxeringsnämnd, kunde denna icke anses utgöra en borgen för ett rättvist taxeringsresultat, då det i flertalet fall icke torde vara möjligt att på ett tillfredsställande sätt värdera en hustrus arbetsinsats i de ifrågakvarande förvärvskällorna.

Av övriga remissyttranden må här återgivas vad *Landsorganisationen i Sverige*, som betraktat de sakkunnigas förslag i sin helhet såsom ett provisorium, uttalat beträffande förvärvsavrdraget:

De sakkunnigas förslag att denna avdragsrätt skall utsträckas till att avse jämväl hustru, som deltagar i mannens förvärvsarbete måste — även om det i många fall skulle vara berättigat — anses såsom en alltför schematisk lösning av frågan om lämplig avvägning av de kostnader för inkomstens förvärvande, som skall vara avdragsgilla vid taxeringen. Förslaget måste föra till att i praktiskt taget alla de fall mannen råder över förvärvskällan, hustrun göres till åtminstone formell medarbetare och familjen därigenom blir berättigad till ett särskilt avdrag upp till 1 000 kronor.